

Dairesi	Karar Yılı	Karar No	Esas Yılı	Esas No	Karar Tarihi
YEDİNCİ DAİRE	2004	1852	2002	1727	16/06/2004

KARAR METNİ

VERGİ USUL KANUNUNUN 11'İNCİ MADDESİ UYARINCA MÜTESELSİL SORUMLU ADINA İŞLEM TESİS ETMEYE, ASIL MÜKELLEFİN BAĞLI OLDUĞU VERGİ DAİRESİNİN YETKİLİ OLDUĞU HK.< Temyiz İsteminde Bulunan: Kızılbey Vergi Dairesi Müdürlüğü ANKARA

Karşı Taraf : ...

İstem Özet: Yeminli mali müşavir olan davacının, düzenlediği tasdik raporu ile haksız katma değer vergisi iadesi alınmasına sebebiyet verdiğinden bahisle, adına, müşterek ve müteselsil sorumlu sıfatıyla düzenlenen ödeme emrini; dosyanın incelenmesinden, davacının işlemlerini tasdik ettiği, Rize ili Yeşilçay Vergi Dairesi Müdürlüğüne bağlı mükellefin, haksız katma değer vergisi iadesinden yararlandığından bahisle, sözü edilen Vergi Dairesi Müdürlüğüne gönderilen yazı uyarınca, davalı idare tarafından ödeme emri düzenlendiğinin anlaşıldığı; müteselsil sorumlunun takibi için asıl mükellef hakkında yapılan takibin kesinleşmesini beklemeye gerek bulunmadığı, sorumluların birlikte de takip edilebileceği; ancak, müteselsil sorumluların savunma haklarını kullanabilmeleri için, tarh aşamasından itibaren takip edilmeleri gerektiği; dolayısıyla, ihbarname düzenlenmeden kamu alacağının kesinleştiğinden söz etmek olanaksız olduğundan, düzenlenen ödeme emrinde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle iptal eden Ankara Dördüncü Vergi Mahkemesinin 15.2.2002 günlü, E:2001/907; K:2002/156 sayılı kararının; düzenlenen ödeme emrinin yerinde olduğu ileri sürülerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: Savunma verilmemiştir.

Tetkik Hakimi Abidin İdeş'in Düşüncesi: 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun "Takibata Selahiyetli Tahsil Dairesi" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasında, takibatın, alacaklı amme idaresinin mahalli tahsil dairesince yapılacağı; ikinci fıkrasında ise, borçlu veya malları başka mahallerde bulunduğu takdirde, tahsil dairesinin, borçlunun veya mallarının bulunduğu mahalde yapılacak takipleri, o mahaldeki aynı neviden amme idaresinin tahsil dairelerine niyabeten yaptıracağı; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Vergi Uygulamasındaki Yetki" başlıklı Birinci Bölümünde yer alan 4'üncü maddesinin ilk fıkrasında, vergi dairesi, mükellefi tespit, vergiyi tarh, tahakkuk ve tahsil eden daire olarak tanımlanmış; ikinci fıkrasının ilk cümlesinde ise, mükelleflerin, vergi uygulaması bakımından hangi vergi dairesine bağlı olduklarının vergi kanunları ile belirleneceği; 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 43'üncü maddesinin 1'inci fıkrasında da, katma değer vergisinin, mükelleflerin iş yerinin bulunduğu yer vergi dairesince tarh olunacağı hükme bağlanmıştır. Sözü edilen hükümler uyarınca, olayda, niyabeten yaptırılacak işlemler arasında bulunmayan ödeme emri düzenlemeye yetkili vergi dairesi, asıl mükellefin bağlı olduğu vergi dairesi olmasına karşın, davacının bağlı olduğu vergi dairesi tarafından ödeme emri düzenlenmesinde yetkisizlik sebebiyle isabet bulunmadığından; ödeme emrini iptal eden ve sonucu itibarıyla yerinde bulunan mahkeme kararının bozulmasına yönelik temyiz isteminin reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Bilgin Arısan'ın Düşüncesi: İdare ve vergi mahkemelerince verilen kararların temyizen incelenerek bozulabilmesi için, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 49'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında belirtilen nedenlerin bulunması gerekmektedir. Temyiz dilekçesinde öne sürülen hususlar, söz konusu maddeye yazılı nedenlerden hiçbirisine uymadığından, istemin reddi ile temyiz edilen mahkeme kararının onanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Yedinci Dairesince işin gereği görüşüldü:

Dosyanın incelenmesinden, düzenlendiği tasdik raporu ile, Rize ili Yeşilçay Vergi Dairesinin mükelleflerinden birinin haksız katma değer vergisi iadesi almasına sebebiyet verdiğinin, yapılan incelemeyle tespit edildiğinden bahisle, inceleme raporuna dayanılarak, Vergi Dairesi Müdürlüğüne gönderilen 21.6.2001 gün ve 3728 sayılı yazı üzerine, davalı Vergi Dairesi Müdürlüğüne, davacı adına müşterek ve müteselsil sorumlu sıfatıyla düzenlenen ödeme emrinin, Mahkemece, yazılı gerekçe ile iptal edildiği anlaşılmıştır.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun "Takibata Selahiyetli Tahsil Dairesi" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasında, takibatın, alacaklı amme idaresinin mahalli tahsil dairesince yapılacağı; ikinci fıkrasında ise, borçlu veya malları başka mahallerde bulunduğu takdirde, tahsil dairesinin, borçlunun veya mallarının bulunduğu mahalde yapılacak takipleri, o mahaldeki aynı neviden amme idaresinin tahsil dairelerine niyabeten yaptıracağı; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Vergi Uygulamasındaki Yetki" başlıklı Birinci Bölümünde yer alan 4'üncü maddesinin ilk fıkrasında, vergi dairesi, mükellefi tespit, vergiyi tarh, tahakkuk ve tahsil eden daire olarak tanımlanmış; ikinci fıkrasının ilk cümlesinde ise, mükelleflerin, vergi uygulaması bakımından hangi vergi dairesine bağlı olduklarının vergi kanunları ile belirleneceği; 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 43'üncü maddesinin 1'inci fıkrasında da, katma değer vergisinin, mükelleflerin iş yerinin bulunduğu yer vergi dairesince tarh olunacağı hükme bağlanmıştır.

Bu düzenlemelerden; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun kapsamına giren vergi, resim ve harçlardan kaynaklanan Devlet'e ait kamu alacakları hakkında tahsil işlemleri ile, bu alacakların güvence altına alınması için gerekli diğer işlemlerin yapılmasına, verginin mükellefinin bağlı olduğu vergi dairesinin yetkili olduğu anlaşılmaktadır. Başka anlatımla; söz konusu düzenlemelerde; yetki kuralı, takip edilmesi gereken kişiye değil, takibin konusu olan verginin mükellefine göre belirlenmiş; verginin mükellefi olmayan kişinin bağlı olduğu idarenin yetkisi ise, niyabeten yapabileceği işlerle sınırlı tutulmuştur. Niyabet ise, yetkili kamu idarelerinin, coğrafi yetki alanları dışına çıkmalarını gerektirecek işlem ve işlemler dolayısıyla başvurabilecekleri bir müessesedir. Ödeme emri düzenlenmesi naip tayinini gerektirecek nitelikte bir işlem değildir.

Olayda; ödeme emri ile istenen kamu alacağının asıl borçlusu, davacının işlemlerini tasdik ettiği mükelleftir. Bu mükellef ise, davalı idareye değil, Rize ili Yeşilçay Vergi Dairesine bağlıdır. Dolayısıyla, söz konusu alacakla ilgili olarak, 6183 sayılı Kanunda öngörülen takip ve tahsil işlemlerinin yapılmasına, işlemleri tasdik edilen asıl mükellefin katma değer vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesinin yetkili olması nedeniyle, davacı adına, davalı Vergi Dairesi Müdürlüğüne ödeme emri düzenlenmesinde açıklanan yasa hükümlerine uyarlık bulunmadığından; temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar, ödeme emrini iptal eden ve sonucu itibarıyla yerinde görülen mahkeme kararının bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

Açıklanan nedenle, temyiz isteminin reddine, 16.6.2004 gününde oybirliği ile karar verildi. BŞ/ŞGK